

Funkcionēšanas novērtēšanas sistēmas izmantošana tehnisko palīglīdzekļu izvēlē

Irina Grečnaja, Fizikālās un rehabilitācijas medicīnas ārste, Funkcionēšanas
novērtēšanas laboratorijas vadītāja

PERSONAS CEĻŠ TP SAŅEMŠANAI PAR VALSTS BUDŽETA LĪDZEKĻIEM

	Iniciācija	Funkcionēšanas novērtēšana	TP izvēle	Autorizācija	TP saņemšana	TP lietošanas un uzraudzība
Persona	<ul style="list-style-type: none"> Persona apzinās vajadzību pēc TP Persona izvirza mērķi TP lietošanai 	<ul style="list-style-type: none"> Persona sadarbojas ar speciālistiem FN 	<ul style="list-style-type: none"> Persona saņem rekomendāciju/ atteikumu par konkrētu TP 	<ul style="list-style-type: none"> Persona iesniedz dokumentus VTPC (atbilstoši normatīvajiem aktiem) 	<ul style="list-style-type: none"> Persona saņem rekomendēto TP 	<ul style="list-style-type: none"> Persona lieto TP ikdienā Persona novērtē, vai sasniegts TP lietošanai izvirzītais mērķis
Kas vēl piedalās?	<ul style="list-style-type: none"> Personas likumiskie vai pilnvarotie pārstāvji Ārstniecības personas (<i>ĢĀ vai cits ārsts – speciālists, funkcionālie speciālisti, u.c.</i>) Pašvaldības sociālais darbinieks Citi dalībnieki (<i>piem., pedagogs izglītības iestādē, kolēģi, u.c.</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> VFN īsteno ārstniecības persona PFN īsteno SMPFNK speciālisti Papildus dalībnieki (<i>personas likumiskie un pilnvarotie pārstāvji, funkcionālie speciālisti, sociālais darbinieks, pedagogs, u.c.</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> VTPC darbinieki 	<ul style="list-style-type: none"> TP piegādātāji un izgatavotāji Personas likumiskie vai pilnvarotie pārstāvji Papildus dalībnieki (<i>piem., ārstniecības personas, kas nodrošina TP lietošanas apmācību</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> Personas likumiskie vai pilnvarotie pārstāvji Ārstniecības personas (<i>ĢĀ vai cits ārsts – speciālists, funkcionālie speciālisti, u.c.</i>) Pašvaldības sociālais darbinieks Citi dalībnieki (<i>piem., pedagogs izglītības iestādē, kolēģi, u.c.</i>) VTPC 	
Kur notiek?	<ul style="list-style-type: none"> Personas ikdienas dzīves vidē (mājas, darbs, izglītība) Ārstniecības pakalpojumu vidē Sociālo pakalpojumu vidē 	<ul style="list-style-type: none"> VFN - ārstniecības pakalpojumu vidē PFN - FN laboratorija, VTPC 	<ul style="list-style-type: none"> VTPC 	<ul style="list-style-type: none"> Pie TP piegādātāja vai izgatavotāja; Ārstniecības pakalpojumu vidē Citur (<i>piem., sociālo pakalpojumu vidē, izglītības vidē u.c.</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> Personas ikdienas dzīves vidē (mājas, darbs, izglītība) Ārstniecības pakalpojumu vidē Sociālo pakalpojumu vidē 	
Kas notiek?	<ul style="list-style-type: none"> Persona apzinās savus funkcionēšanas ierobežojumus Izvirza mērķi saistībā ar TP lietošanu Piekrīt TP pakalpojuma uzsākšanai. 	<ul style="list-style-type: none"> Speciālisti novērtē personas funkcionēšanu un to ietekmējošos faktorus Pieņem lēmumu par TP nepieciešamību 	<ul style="list-style-type: none"> Iegūst apstiprinājumu izvēlētai TP efektivitātei Ārsts sagatavo atzinumu konkrēta veida TP saņemšanai 	<ul style="list-style-type: none"> VTPC pieņem lēmumu par TP finansēšanu un piešķiršanu 	<ul style="list-style-type: none"> Persona saņem rekomendēto TP Apgūst zināšanas un prasmes tā lietošanai Persona var novērtēt TP pakalpojuma kvalitāti 	<ul style="list-style-type: none"> Speciālisti novērtē personas funkcionēšanu Persona novērtē TP pakalpojuma efektivitāti un kvalitāti

PADZIĻINĀTA FUNKCIONĒŠANAS NOVĒRTĒŠANA NEPIECIEŠAMA:

- Protēzi (apakšējas un augšējas ekstremitātes);
- Elektriskie riteņkrēsli un skūteri;
- Alternatīvās komunikācijas tehniskās palīgierīces;

Sarežģīti gadījumi

- *Bimanuālais riteņkrēsls ar mugurējo piedziņu pieaugušajiem, ar nesalokāmu rāmi/x veida rāmi(ar roku balstiem, stumšanas rokturiem, ar pretapgāšanās riteņiem, ar spilvenu);*
- *Cietas ortozes;*
- *Individuāli izgatavoti ortopēdiskie apavi.*

FUNKCIONĒŠANAS NOVĒRTĒŠANAS FUNKCIONALITĀTES PROGRAMMATŪRA

- Informācijas sistēmas Ārsta Birojs paplašināšana;
- Digitalizēti klasifikatori (SFK, TPL saraksts u.c.) – nav iespējams ierakstīt kļūdainu nosaukumu;
- Protokolus var pildīt ārstniecības speciālisti, bet slēgt tikai sertificēti ārsti;
- Var izdrukāt atzinumu;
- IS iespējams pilnveidot.

FUNKCIONĒŠANAS NOVĒRTEŠANAS LABORATORIJA

- Ventspils iela 53, Rīga;
- Strāda no 1.10.2021.;
- FRM, fizioterapeits, tehniskais ortopēds, audiologopēds, kliniskais psihologs;
- Protēžu, cieto ortožu un AK TPL funkcionēšanas novērtēšanas komisijas.

FNL TELPAS

FNL TELPAS

SIMULĀCIJAS ZONA

SIMULĀCIJAS ZONA

IZMANTOJAMĀS SKALAS

- AMPPRO/AMPnoPRO;
- Instrumentāla gaitas analīze;
- Bartela indekss;
- Berga līdzsvara skala;
- Piecelšanās un iešanas tests;
- MMSE, MoCA
- U.c.

MUSKUĻU SPĒKA MĒRĪJUMI

KUSTĪBU APJOMA MĒRĪJUMI

PIECELŠANĀS UN IEŠANAS TESTS

INSTRUMENTĀLA GAITAS ANALĪZE

FNL APRĪKOJUMS

FNL APRĪKOJUMS

Funkcionēšanas novērtējums ✕

Kods: Nosaukums:

- + b - Ķermeņa funkcijas
- d - Aktivitātes un dalība
  - + d1 - Mācīšanās un zināšanu lietojums
  - + d2 - Vispārējie uzdevumi un vajadzības
  - d3 - Komunikācija
    - d31 - Informācijas uztvere komunikācijas laikā (d310-d329)
      - d310 - Mutisku ziņojumu uztvere komunikācijas laikā
      - d315 - Neverbālu ziņojumu uztvere komunikācijas laikā
        - d3150 - "Ķermeņa žestu uztvere komunikācijas laikā Nozīmes saprašana, kas izteikta ar sejas izteiksmi, roku kustībām vai zīmēm, ķermeņa pozu un citām ķermeņa valodas formām."
        - d3151 - Vispārēju zīmju un simbolu uztvere komunikācijas laikā Nozīmes saprašana, kas izteikta ar sabiedriska lietojuma zīmēm un simboliem, piemēram, ceļa zīmes, brīdinājuma simboli, muzikāli vai zinātniski apzīmējumi un ikonas.
        - d3152 - Zīmējumu un fotogrāfiju uztvere komunikācijas laikā Nozīmes saprašana, kas izteikta ar zīmējumiem (piemēram, zīmējums ar vienu līniju, grafisks attēls, gleznu, trīsdimensiju attēls), grafikiem, diagrammām un fotogrāfijām, piemēram, saprast, ka augšupejošā līnija auguma diagrammā nozīmē, ka bērns aug.
        - d3158 - Cita precizēta neverbālu ziņojumu uztvere komunikācijas laikā

d4103 - Sēdēšana Stāvokļa ieņemšana un piecelšanās no sēdus stāvokļa vai ķeri VIEGLA pr... **Metodes**

Intervijas

- Intervijas
- Novērošana
- Medicīnas dokumenti
- WHODAS 2.0
- BI
- PEDI-CAT**
- Tests
- Mērījums

Kontek

Identif

+ Pievienot metodi

+ Pievienot novērtējumu

Nepieciešamās vides modifikācijas:

Saglabāt **Apstiprināt** **Atcelt**

SFK

- d6402.1
- Dzīvojamās zonas tīrīšana Mājokļa dzīvojamās zonas tīrīšana, piemēram, tīrīšana un putekļu slaucīšana, grīdu slaucīšana, beršana un uzslaucīšana, logu un sienu tīrīšana, vannas istabas un tualetes tīrīšana, mājokļa mēbeļu tīrīšana – viegla problēma.
- Cilvēks nevar noslaucīt putekļus no skapjiem un augstiem plauktiem.

MĒRĶI

- Izvēlēties atbilstošu TPL cilvēka vajadzībām;
- Padziļinātas funkcionēšanas novērtēšanas rezultātu nodošana protēžu un ortožu ražotājiem.

DALĪBA PROJEKTĀ

- Funkcionālie speciālisti un ārsti;
- Nav nepieciešama papildprogramatūra;
- Projekta vadītājs Arnolds Pavlins, arnolds.pavlins@nrc.lv

Paldies par uzmanību!